

1. Studenten met bloemen en posters tijdens protesten buiten het parlement in Taipei op 22 maart 1967. | Sam Yeh/AFP/Getty Images

2. Demonstranten marcheren voor de legalisering van drugs. Hyde Park, Londen, 1967. | Foto: Stanley Sherman/Express/Hulton Archive/Getty

5. Vrouw confronteert soldaten bij het Pentagon op 21 oktober 1967. | Foto: Marc Riboud / Magnum-foto's

6. Studenten geven anjers aan een groep politieagenten tijdens een demonstratie tegen een wetsvoorstel voor hervorming van het onderwijs op het belangrijkste plein van Bogotá, Plaza de Bolívar, 10 november 2011. | Foto: Guillermo Legaria/AFP

7. Een man gooit bloemen tijdens een protest in Teheran: de uitkomst van de Iraanse presidentsverkiezingen blijft in het geding. | Foto: Olivier Laban-Matte/AFP

8. Na de bevrijding in 1945 werd de anjer bekend als het symbool voor prins Bernhard. Jaarlijks nam de prins het defilé af tijdens het jaarlijkse Bevrijdingsdefilé te Wageningen, natuurlijk getooid met een witte anjer. | Foto ANP

3. Martin Luther King Jr. draagt een bloemen krans tijdens de mars van Selma Montgomery. | Foto: Steve Schapiro/Corbis via Getty

4. Moira Michael plant klaprozen op de Gezondheidswetenschappen Campus

9. Een demonstrant geeft bloem aan politieagent tijdens een betoging om te protesteren tegen de oorlog in Vietnam, 1967. Een andere demonstrant houdt een bordje vast met: Free YAFW Leaders Jailed for Aiding Anti-War G.I.'s - Youth Against War & Fascism.

10. De anjerrevolutie in Lissabon, Portugal 1 mei 1974. De soldaten provoceren een vreedzame protest en stoppen een anjer in de loop van hun geweer. | Foto: Herve Gloaguen/Gamma-Raph/Getty Images

11. De Queen loopt door een veld van keramische klaprozen naar The Tower of London | AP

12. Een student van de Witwatersrand University in Johannesburg geeft bloemen aan een politieagent. Bij een massademonstratie op 4 oktober was er een confrontatie tussen studenten en politie. Sinds twee weken zijn verschillende universiteiten en campussen in Zuid-Afrika gesloten vanwege het protest tegen het verhogen van het collegegeld. | Foto: Marco Longari/AFP

13. Een demonstrant steekt bloemen in de geweerlopen van de militaire politie bij het Pentagon. | Foto: Bernie Boston/The Washington Star/Getty Images

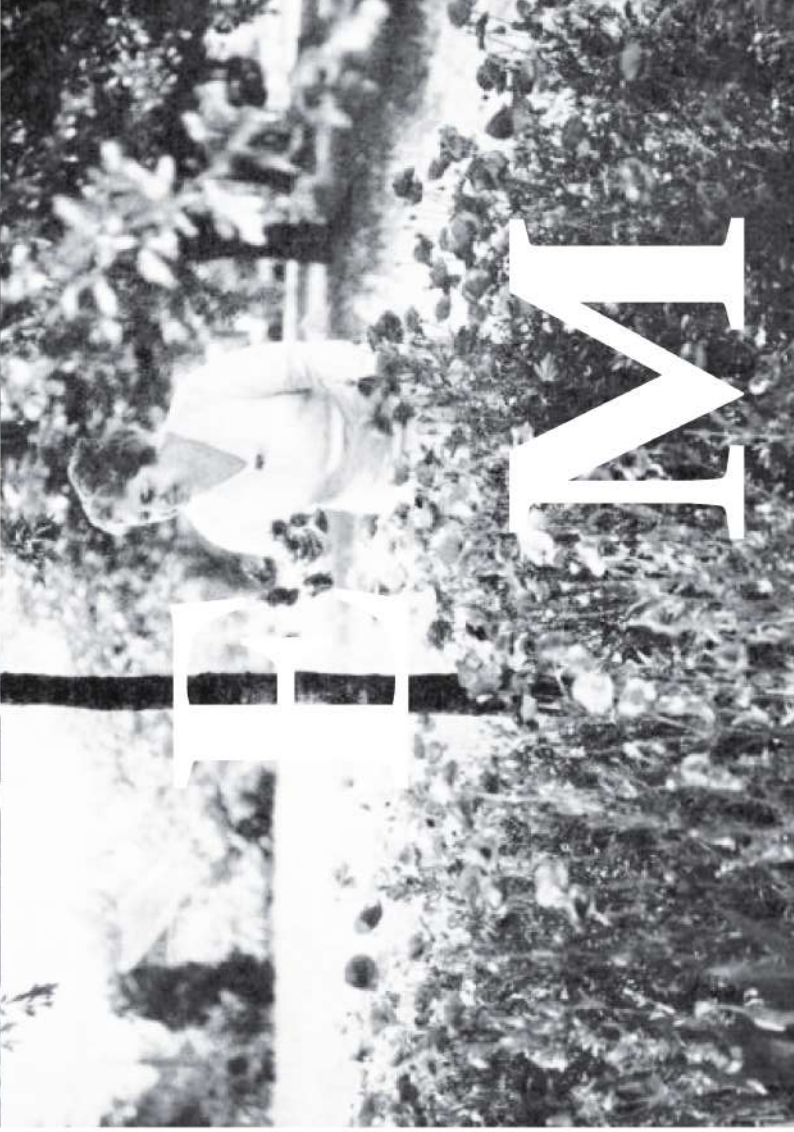
14. Bed Peace John Lennon en Yoko Ono, op huwelijksreis, in bed van het Hilton hotel, 23 maart 1969 in Amsterdam, Nederland. | Foto: Keystone-France/Gamma-Rapho Getty

15. Stephanie Mercades worstelde met haar enorme boeket terwijl ze probeerde door de draaldeur van de Trump Tower in NYC te komen. Ze droeg 1000 bloemen, elk met een briefje van een Latijns-Amerikaanse immigranten die Trump sarcastisch bedankte voor zijn opvattingen over immigratie.

16. Leden van de Weiße Rose (van links naar rechts): Hans Scholl, Sophie Scholl en Christoph Probst op het trainstation München | Foto: George (Jurgen) Wittenstein/akg-images

2.

13.

5.

3.

14.

1.

4.

7.

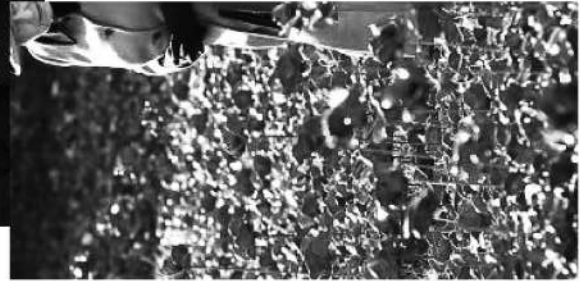
8.

16.

9.

11.

15.

12.

6.

10.

6. TEGENKRACHT EN DE BLOEM

Moina Michael & Sophie Scholl

Poppies in WO I, witte roos als symbool voor verzet

Een symbool - beeld, ding, dier of bloem - is een beeldtaal dat door een jarenlange traditie of afspraak een speciale betekenis heeft gekregen. Het perfecte symbool is het natuurlijke object met een betekenis, en de poëtische kwaliteit, dat zijn symbolische functie niet opdringt.³⁹ Al in het jaar 481 speelt de lelie een belangrijke rol in de Legende van de Franse koning Clovis. Hij zou van een engel een lelie hebben gekregen. Zo toonde Clovis aan dat hij de macht van god zelf had gekregen. Nu nog steeds is de fleurs-de-lis een symbool dat voorkomt op het Franse wapenschild.

6.1 Moina Michael *'Oh! you who sleep in Flanders Fields'*

Hoe een gedicht kan uitgroeien tot een nationaal symbool. Je actie hoeft niet per se alleen een geschreven woord te zijn, het kan ook een symbool zijn waarmee je iets wilt uitdragen. In de Eerste Wereldoorlog is de poppy uitgegroeid tot het symbool van WO I. Nu, meer dan 100 jaar later is dit het internationale symbool voor deze oorlog(6a). Het begon met een simpel idee van professor Moina Michael om klaprozen (poppies) te verkopen om geld op te halen voor de gewonde of omgekomen soldaten in WO I.

Op 3 mei 1915 dichtte John McCrae (6b), een jonge Canadese arts bij het zien van een veld met duizenden klaprozen in de buurt van Ieper. Na een van de Vlaamse veldslagen: In Flanders fields the poppies blow/ Between the crosses, row on row, That mark our place; and in the sky(6c).⁴⁰ Geënt op dit gedicht schreef de Amerikaanse dichteres en humaniste Moina Michael dat ze van af nu een klaproos zou dragen als symbool om de gevallen in de Eerste Wereldoorlog te herdenken.

De klaproos symboliseert het kwetsbare leven te midden van dood en verderf. Klaprozen groeien alleen op vers omgewoelde grond. Bij Ieper was de grond overal omgewoeld, uiteengeslagen en opengescheurd, door duizenden granaten.

6.2 Sophie Scholl *'Was wir sagten und geschrieben, denken ja so viele. Nur wagen sie nicht, es auszusprechen.'*

Ook al waren dit misschien geen eenlingen, maar een klein groepje van vijf a zeven mensen(6d), vind ik absoluut dat ze hier een plekje verdienen. Ze laten ons zien dat er zelfs in Nazi-Duitsland studenten waren die zich verzetten tegen het zittende nazi regime. Dankzij haar broer Hans Scholl die al deel uitmaakte van Die Weiße Rose, begon Sophie Scholl als propaganda-bode. Samen waren ze lid en de drijvende kracht van de verzetsgroep Die Weiße Rose.⁴¹ ,en instrueerden de Duitse bevolking om passief weerstand te bieden aan de nazi-regering. Sophie en Hans studeerden in München en verspreidden daar veel anti-nazistische pamfletten (6e). Die Weiße Rose symboliseert vrijheid en bood verzet met woorden. Dit werd gedaan door middel van zes pamfletten waarin de groep Duitsland op riep om zich tegen Adolf Hitler te keren.

Soms kan het symbool dat je bedenkt niet meteen uitgroeien tot iets groots zoals de klaproos destijds meteen deed. Maar moet je eerst ondergronds de strijd voeren. Tegenwoordig is de Weiße Rose een van de bekendste Duitse verzetsgroepen. In tijden van nationaal socialistische terreur werden zij gedreven door humanistische motieven en deden een beroep op de verantwoordelijkheid van elk individu voor vrijheid en rechtvaardigheid.⁴²

De groep experimenteerde ook met andere manieren om hun tegenkracht te uiten: Hans Scholl, Alexander Schmorell en Willi Graf schilderen slogans met vrijheid op de muren van München in februari 1943 (6f). Alexander Schmorell heeft een sjabloon (25 x 15 cm) gemaakt om zo snel met

6a Moina Michael op een 1948 Amerikaans herdenkingszegel | Publiek Domein

6b John McCrae leunt tegen een zonnewijzer circa 1912 | Publiek domein

In Flanders Fields

In Flanders fields the poppies grow
Between the crosses, row on row
That mark our place: and in the sky
The larks still bravely singing, fly
Scarce heard amid the guns below.

We are the Dead. Short days ago
We lived, felt dawn, saw sunset glow,
Loved, and were loved, and now we lie
In Flanders fields.

Take up our quarrel with the foe:
To you from failing hands we throw
The Torch: be yours to hold it high!
If ye break faith with us who die
We shall not sleep, though poppies grow
In Flanders fields.

John McCrae

6e Een gesigndeerde kopie van het gedicht uit In Flanders Fields and Other Poems. John McCrae | Publiek domein

Oh! you who sleep in Flanders Fields,
Sleep sweet - to rise anew!
We caught the torch you threw
And holding high, we keep the Faith
With All who died.
We cherish, too, the poppy red
That grows on fields where valor led;
It seems to signal to the skies
That blood of heroes never dies,
But lends a lustre to the red
Of the flower that blooms above the dead
In Flanders Fields.
And now the Torch and Poppy Red
We wear in honor of our dead.
Fear not that ye have died for naught;
We'll teach the lesson that ye wrought
In Flanders Fields.

6d Hans Scholl (midden) Sophie Scholl en Alexander Schmorell (uiterst rechts)
23 juli 1942 | Publiek domein

Flugblätter der Weißen Rose.

I

Nichts ist eines Kulturvolkes unwürdiger, als sich eines Widerstandes von einer verantwortungslosen und dunklen Triebkraft ergeben. Herrschende Regime zu lassen, ist es nicht so, dass sich jeder ehrliche Deutsche heute seiner Regierung schämt, und vor von ihm selbst das Schicksal der Menschheit, die über ihm und seiner Kinder Zukunft steht, wenn einer der Gehilfen von unseren Augen gefallen ist und die grausamen und gezielten Massen unmenschlich überwachenden Verbrechen aus Tageslicht treten? Wenn das deutsche Volk schon so in seinen tiefsten Wesen befragt ist und verfallen ist, dass es nicht mehr Hand zu legen, in beständigen Verbrechen auf eine tragische Geschicklichkeit der Geschichte, das höchste, das ein Mensch besitzen und das ihm über jede andere Freiheit erhebt, nämlich den freien Willen, preisgibt, die Freiheit des Menschen preisgibt, selbst sich auszureißen in das Maß der Geschichte und es seiner verantwortigen Behandlung unterwerfen, wenn die Deutschen es jeder Individualität hat, schon so sehr nur zu verlieren und folgen Masse geworden sind, dann ja dann werden sie ein Übergang.

Goethe spricht von dem Deutschen als einem tragischen Volke, gleich dem der Juden und Griechen, aber Deutschland ist es nicht der Ausdehnung, als sei es eine riesige, willkürliche Bande von Willkürern, denen das Recht von dem Innersten gezogen und mit ihrer Kerne brennt, bereit sind sich in dem Übergang lassen zu lassen, so schreit er - aber so ist nicht bei Weitem hat auch in Japaneser, trügerischer, systematischer Vorgehensweise jeder einzelnen in eine gezielte Befolgung gesteckt, und erst, als er übergründet war, wenn er von Überwachungsmechanismen bewacht, werden nur erkennen das Erhabene Verbrechen, und der Kampf für ihr heimisches Leben war der Tod. Über das Schicksal dieser Menschen wird noch zu reden sein.

Wenn jeder wartet, bis der Andere anfängt, werden die Taten der nächsten Taten unwirksam näher und näher rücken, dann wird auch das letzte Opfer einleiten in den Furchen des menschlichen Bewusstseins werden sein. Daher muss jeder Einzelne seiner Verantwortung als Mitglied der christlichen und übernatürlichen Kultur bewusst in dieser letzten Stunde sich wehren so viel er kann, arbeiten wider die Gewalt der Menschenheit, wider den Faschismus und jedes ihm ähnliche System der absoluten Gewalt. Letztlich passiver Widerstand - V i d e n a u s - so immer der noch wird, verhindert das Weiterlaufen dieser menschlichen Prügelmassine, ohne es zu spüren hat, ohne die letzten Schritte der Zivilisationskette, gleich Kette, und ohne die letzte Fugung des Volkes irgendwas für die Mythen eines Übermenschen beibehalten hat. Vergessen nicht, dass ein jedes Volk die einzige Hoffnung verdient, die es trägt!

Aus Friedrich Schiller, "Die Gesetgebung des Lykurgos und Nomois":

"...Jeden kann diesem Druck gehorchen, ist die Gesetzgebung des Lykurgos ein Naturgesetz der Staats- und Menschennature. Er sollte sich nicht wehren, in sich selbst gegründeten, unüberwindlichen Kampf: Zeitliche Güter und Unsterblichkeit waren das Ziel, wozu er strebte, und dieses Ziel hat er so weit erreicht, als unter einem Umständen möglich war. Aber halt man das Gesetz, welches Lykurgos sich voraussetzt, gegen den Druck der Menschheit, so muss eine tiefe Missbilligung an die Stelle der Bewunderung treten, die uns der erste glückliche Blick abgewandt hat. Alles darf den Gesetzen des Staates nur Opfer gebracht werden, nur das, was nicht, dass der Staat selbst nur als ein Mittel dient. Der Staat selbst ist niemals Zweck, er ist nur wichtig als ein Bedingung, unter welcher der Zweck der Menschheit erfüllt werden kann, und dieser Zweck der Menschheit ist kein anderer, als Ausübung aller Kräfte des Menschen. Fort-

schreibung. Mindert eine Staatsverfassung, dass alle Kräfte, die im Menschen liegen, sich entwickeln können, so ist die Fortentwicklung des Geistes, so ist die Verwerflichkeit und schädlich, als was Übrigens noch so durchdringt und in ihrer Art noch so vollkommen sein. Ihre Zweckmäßigkeit selbst gerichtet ist alsdann weniger zum Vorteil, als zum Nutzen - sie ist dann nur ein verhängnisvolles Übel, je länger sie dauert, desto schädlicher ist sie.

....Auf Veranlassung aller sittlichen Gefühle wurde das politische Verdienst erregt und die Furcht zum Wohlgefallen. In dieser gab es keine ständige Liebe, keine Mutterliebe, keine ständige Liebe, keine Freundschaft - es gab nichts als Bürger, nichts als bürgerliche Tugenden.

....Ein Staatsgesetz machte den Spartanern die Unmenschlichkeit gegen ihre Sklaven zur Pflicht, in diesem unerbittlichen Schicksalsopfer wurde die Menschheit beschränkt und missachtet. In dem absoluten Gesetz wurde selbst wurde der gefährliche Grundakt gesündigt, Menschen als Mittel und nicht als Zweck zu betrachten - dadurch wurden die Grundgesetze des Naturrechts und der Sittlichkeit ganz und gar zerstört.

....Wird schöneres Schauspiel gibt der römische Kaiser Caligula Marcianus in seinem Lager vor sich, der seine und die aufpfeiert, weil er die Tränen der Mutter nicht fließen sehen kann!"

"...Der Staat (des Lykurgos) könnte nur unter der einzigen Bedingung fortbestehen, wenn der Volk des Volkes stillschweigt: er konnte sich alles nur dadurch erhalten, dass er den höchsten und einzigen Zweck eines Staats verlor."

Aus Goethe "Des Zlymoids Menschen", zweiter Aufzug, vierter Auftritt

Georen

....

Doch was dem Abgrund Mühe erschlagen,
Dann durch ein sternen Geschick
Des halben Weltkreises erschlagen,
Des Abgrund muss es doch tunken,
Sich durch ein sternen Geschick
Vergessen wird es widersteht!
Und alles, die nach es tun lassen,
Sie müssen mit zu Grunde gehn

Hoffnung

Nur beugen' ich meinen Staven,
Mir sich in der Nacht versammelt
Du zu schweigen, nicht zu schlafen,
Und das sternen Wort der Freiheit
Wird geklopft und gestammelt,
Die in ungewohnter Stille
Wie an unserer Tappet Stufen
Wieder aus schreien es rufen
(Mit Übersetzung: L.H.)

Freiheit!

(von Altes Seelen und Todten Echo)
Freiheit!

Wir bitten Sie, dieses Blatt mit möglichst vielen Durchschlägen abzusenden und weiter zu verteilen!

6e Pamflet 1 van de Weiße Rose | Publiek domein

6f Muuopschrift door de Weiße Rose. Opschrift 'Nieder mit Hitler' op de gevel van de universiteitsbibliotheek van München op de Ludwigstraße, februari 1943. | Onbekend

zwarte teer slogans op de muur te kunnen schrijven. Ze schrijven 'Freiheit' en 'Nieder mit Hitler' in grote zwarte letters bij de ingang van de universiteit. De slogan 'Massenmörder Hitler' en doorgestreepte swastika's verschijnen op gebouwen rond het centrum van München. Ze schrijven deze slogans ongeveer op 30 verschillende gevels, met gevaar voor eigen leven. De Gestapo verwijderde ze onmiddellijk, maar soms niet even succesvol.

Hans en Sophie Scholl verspreidden de pamfletten door München en stuurden ze door naar andere verzetsgroepen. Totdat ze werden betrapt. In hun eigen universiteit zag een conciërge hoe ze vanaf de bovenste verdieping honderden exemplaren van een pamflet gooiden. Nog geen vier dagen later werden ze veroordeeld voor hoogverraad en onthoofd.⁴³

39 Pound, E. (1999). De Gids. Jaargang 162 · dbnl. Geraadpleegd op 7 januari 2019, van https://dbnl.org/tekst/_gid001199901_01/_gid001199901_01_0102.php

40 Wagendorp, B. (1998, 11 november). Herinnering aan loopgraven is voor Britten springlevend. Geraadpleegd op 5 januari 2019, van <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/herinnering-aan-loopgraven-is-voor-britten-springlevend%7Eb36f661e/>

41 Dumbach, A., & Newborn, J. (2018). Sophie Scholl and the White Rose. Londen, U K: Oneworld Publications.

42 Weiße Rose Stiftung e.V. (z.d.). The White Rose Resistance Group. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://www.weiße-rose-stiftung.de/white-rose-resistance-group/>

43 Scholl, I. (2005). De Witte Roos. Amsterdam, Nederlands: Ambo.

3. PAMFLET

Het pamflet is de eerste geschreven vorm van protest. Een pamflet is actueel, vluchtig, helder en makkelijk te verspreiden. Dit kan je anoniem doen, of je kan ervoor kiezen het te ondertekennen. Je kunt de pamfletten verspreiden in de publieke ruimte of via sociale platformen. Een pamflet informeert de lezer over actuele gebeurtenissen en probeert vaak te overtuigen. De inhoud is erg belangrijk. Het moeten geen lange ingewikkelde verhalen zijn met lastige typografie, maar heldere standpunten van een overtuigend karakter. En tenslotte is de kostenfactor erg laag.

6. BLOEM

Alles dat in je opkomt kan je gebruiken en naar je hand zetten voor een vorm van protest. Bloemen hebben vaak een symbolische waarde en kunnen zo een dubbele boodschap met zich mee brengen. In principe zou elk voorwerp het boegbeeld kunnen worden van jouw strijd. Soms is je strijd niet in woorden uit te drukken en moet er een voorwerp aan te pas komen. Deze symbolen kunnen uitgroeien tot een sterk beeld van een hele protestbeweging die vaak alleen voor de goede verstaander herkend wordt.

8. HUMOR

Met ludieke acties houd je de strijd luchtig. Humor is een grote tegenhanger van geweld. Humor kan relativeren. De orde van de dag wordt even opgeheven, iedereen is gelijk en de verschillen in rang en stand verdwijnen. Onzinnigheid overheerst, regels en gedragscodes gelden voor een bepaalde tijd even niet. Zo kan iedereen in de openbare ruimte op een ludieke manier kritiek leveren op machthebbers, d.m.v. spot, satire en karikaturen.

7. GONE WRONG

Je moet je afvragen of geweld de manier is waarop je de strijd wil voeren. Zodra geweld bij de actie te pas komt, is dat een tipping point in je strijd. Realiseer je dat als de woede radicaliseert en je gebruik maakt van geweld het niet meer in het bovengenoemde rijtje past. Je moet je problemen op een heldere manier blijven observeren, zonder daarin door te schieten. Dat kan soms moeilijk zijn. Het vergt rust, veel geduld, en vooral moed.

1. BUTTON

Een button is een communicatie tool, perfect voor het overbrengen van een standpunt. De button is het kleinste canvas om je punt van man tot man over te brengen. Een button kan het wapen van de onderdrukking zijn of een stille vorm van passieve weerstand tegen machtsstructuren. Door de button ergens op te spelden, kun je zo een tegenkracht ondersteunen. Dit kan achteraf na een grote demonstratie, of van tevoren om mensen bewuster te maken van de actie. Het kan een pakkende slogan zijn of een afbeelding die door mensen vluchtig wordt gezien. Zij kunnen de boodschap vervolgens oppakken en zelf de boodschap overbrengen of erover nadenken.

4. GEBAAR

Soms is tegenkracht niet in woorden uit te drukken en leent een gebaar zich daar beter voor. Een gebaar is ook iets dat snel kan worden opgepakt en door andere uitgevoerd kan worden. Voor deze vorm van tegenkracht heb je alleen jezelf als canvas nodig. Jijzelf bent het hele gebaar, bewust of onbewust. Het is de meest fysieke vorm van tegenkracht en ook de meest intense vorm.

2. BORD

Door jezelf groter te maken met het bord trek je meer aandacht en heb je meer kans dat je standpunt wordt opgepakt of gezien door anderen. Op de plek waar de verandering kan plaats vinden of tijdens een demonstratie kan je het bord het beste laten zien. Het standpunt of de slogan moet goed gelezen kunnen worden, dus de tekst moet groot op het bord geschreven zijn. Een hoog contrast van kleur helpt mee aan de leesbaarheid van het bord. Doordat je het bord bij je draagt, geef je het standpunt een gezicht. Bij een protest met een bord moet je fysiek aanwezig zijn, het vergt dus moed om daarmee de straat op te gaan.

5. SOCIALE MEDIA

Sociale media is een verzamelnaam voor alle internet-toepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen. Informatie in de vorm van tekst, geluid en beeld. Met sociale media komt een nieuwe cultuur van hedendaagse protestbewegingen op. Het is een nieuw politiek platform voor activisten. Hiermee kan je nieuwe virtuele gemeenschappen vormen en kun je verschillende groepen samenbrengen en een groter publiek bereiken in je strijd tegen machtsstructuren. Actie voeren hoeft dus niet alleen maar fysiek te zijn. Als je je veiliger voelt achter een scherm of met verschillende vormen van sociale media, kan je je strijd alsnog uitvoeren.

INLEIDING

WAT ZIJN TEGENKRACHTEN

8 MANIEREN OM TEGENKRACHTEN IN DADEN OM TE ZETTEN

BUTTON

Een button is een communicatie tool, perfect voor het overbrengen van een standpunt. De button is het kleinste canvas om je punt van man tot man over te brengen. Een button kan het wapen van de onderdrukking zijn of een stille vorm van passieve weerstand tegen machtsstructuren. Door de button ergens op te spelden, kun je zo een tegenkracht ondersteunen. Dit kan achteraf na een grote demonstratie, of van tevoren om mensen bewuster te maken van de actie. Het kan een pakkende slogan zijn of een afbeelding die door mensen vluchtig wordt gezien. Zij kunnen de boodschap vervolgens oppakken en zelf de boodschap overbrengen of erover nadenken.

SIGN

Door jezelf groter te maken met het bord trek je meer aandacht en heb je meer kans dat je standpunt wordt opgepakt of gezien door anderen. Op de plek waar de verandering kan plaats vinden of tijdens een demonstratie kan je het bord het beste laten zien. Het standpunt of de slogan moet goed gelezen kunnen worden, dus de tekst moet groot op het bord geschreven zijn. Een hoog contrast van kleur helpt mee aan de leesbaarheid van het bord. Doordat je het bord bij je draagt, geef je het standpunt een gezicht. Bij een protest met een bord moet je fysiek aanwezig zijn, het vergt dus moed om daarmee de straat op te gaan.

PAMFLET

Het pamflet is de eerste geschreven vorm van protest. Een pamflet is actueel, vluchtig, helder en makkelijk te verspreiden. Dit kan je anoniem doen, of je kan ervoor kiezen het te ondertekenen. Je kunt de pamfletten verspreiden in de publieke ruimte of via sociale platformen. Een pamflet informeert de lezer over actuele gebeurtenissen en probeert vaak te overtuigen. De inhoud is erg belangrijk. Het moeten geen lange ingewikkelde verhalen zijn met lastige typografie, maar heldere standpunten van een overtuigend karakter. En tenslotte is de kostenfactor erg laag.

GEBAAR

Soms is tegenkracht niet in woorden uit te drukken en leent een gebaar zich daar beter voor. Een gebaar is ook iets dat snel kan worden opgepakt en door andere uitgevoerd kan worden. Voor deze vorm van tegenkracht heb je alleen jezelf als canvas nodig. Jijzelf bent het hele gebaar, bewust of onbewust. Het is de meest fysieke vorm van tegenkracht en ook de meest intense vorm.

SOCIALE MEDIA

Sociale media is een verzamelnaam voor alle internet-toepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen. Informatie in de vorm van tekst, geluid en beeld.¹ Met sociale media komt een nieuwe cultuur van hedendaagse protestbewegingen op. Het is een nieuw politiek platform voor activisten. Hiermee kan je nieuwe virtuele gemeenschappen vormen en kun je verschillende groepen samenbrengen en een groter

publiek bereiken in je strijd tegen machtsstructuren. Actie voeren hoeft dus niet alleen maar fysiek te zijn. Als je je veiliger voelt achter een scherm of met verschillende vormen van sociale media, kan je je strijd alsnog uitvoeren.

BLOEM

Alles dat in je opkomt kan je gebruiken en naar je hand zetten voor een vorm van protest. Bloemen hebben vaak een symbolische waarde en kunnen zo een dubbele boodschap met zich mee brengen. In principe zou elk voorwerp het boegbeeld kunnen worden van jouw strijd. Soms is je strijd niet in woorden uit te drukken en moet er een voorwerp aan te pas komen. Deze symbolen kunnen uitgroeien tot een sterk beeld van een hele protestbeweging die vaak alleen voor de goede verstaander herkend wordt.

GONE WRONG

Je moet je afvragen of geweld de manier is waarop je de strijd wil voeren. Zodra geweld bij de actie te pas komt, is dat een tipping point in je strijd. Realiseer je dat als de woede radicaliseert en je gebruik maakt van geweld het niet meer in het bovengenoemde rijtje past. Je moet je problemen op een heldere manier blijven observeren, zonder daarin door te schieten. Dat kan soms moeilijk zijn. Het vergt rust, veel geduld, en vooral moed.²

HUMOR

Met ludieke acties houd je de strijd luchtig. Humor is een grote tegenhanger van geweld. Humor kan relativiseren. De orde van de dag wordt even opgeheven, iedereen is gelijk en de verschillen in rang en stand verdwijnen. Onzinnigheid overheerst, regels en gedragscodes gelden voor een bepaalde tijd even niet. Zo kan iedereen in de openbare ruimte op een ludieke manier kritiek leveren op machthebbers, d.m.v. spot, satire en karikaturen.³

1 Social-media kennisplatform voor social media. (z.d.). Social Media - Kennisplatform met informatie over social media, social marketing en social internet-strategie. Geraadpleegd op 4 januari 2019, van <http://www.social-media.nl/>

2 Boers, M. (2016). De Internet Gids | Zo kan het dus gebeuren. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://de-internet-gids.nl/2016/no6/zo-kan-het-gebeuren>

3 Demeester, A. (2012, 15 mei). Humor als strijdmiddel. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://www.groene.nl/artikel/humor-als-strijdmiddel>